

บทที่ 5

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ กรอบข่าวของสถานีโทรทัศน์เฉพาะแห่ง 3 สถานีในช่วงระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย วันที่ 2 มีนาคม ถึง 2 เมษายน 2549 ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาข่าวและสื่อวีดิทัศน์ ของข่าวที่เสนอในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองอย่างละเอียด ระยะเวลา 1 เดือน ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 2 มีนาคม ถึง 2 เมษายน 2549 แยกเป็นสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จำนวน 512 ข่าว สถานีโทรทัศน์วิทยุกองทัพบกช่อง 5 จำนวน 359 ข่าว และสถานีโทรทัศน์กรมประชาสัมพันธ์ ช่อง 11 จำนวน 467 ข่าว รวมทั้งหมด 1,338 ข่าว พบว่าลักษณะการวางกรอบข่าวในช่วงความขัดแย้งทางการเมืองมีทั้งหมด 3 กรอบข่าว คือ

1. สถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีการวางกรอบข่าวที่ดี โดยมีข่าว เนื้อข่าวบางส่วนก็คือรหัส (code) ที่ส่งออกไปในรูปแบบถ้วยคำ วลี ภาพข่าวและเสียง และได้สร้างกรอบข่าวย่อยขึ้นมาเพื่อช่วยแสดงให้เห็น ข่าวที่สถานีโทรทัศน์ได้นำเสนอออกมาค่อนข้างหลายหลาย และเสนอในทุกแง่มุมข่าว ซึ่งเป็นการนำเสนอข่าวที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้นตั้งขึ้นมาเพื่อเสนอข้อมูลข่าวสารและรายการสาระต่อประชาชนอย่างเป็นอิสระ หลังจากเหตุการณ์นองเลือดเดือนพฤษภาคม 2535 ที่สถานีโทรทัศน์ทุกช่องเสนอข่าวอย่างบิดเบือน โดยสถานีโทรทัศน์ไอทีวีจะดำเนินกิจการและบริหารงานแบบเอกชนทำให้เสนอข่าวสารได้อย่างเป็นอิสระ จึงทำให้มีการเสนอข่าวที่หลากหลายแง่มุมมอง เพื่อให้ประชาชนได้รู้ถึงข่าวสารเชิงลึกและเข้มข้นขึ้น เน้นไปที่อารมณ์ความรู้สึกของเหตุการณ์ต่างๆที่นำเสนอข่าวออกไป ทำให้รสนชาติข่าวของสถานีจะมีรสนชาติที่จัดจ้านและดูเด็ดเด็ดมัน

2. สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 มีการวางกรอบแบบส่งเสริมสนับสนุนรัฐบาล (Support Government Frame) โดยมีข่าวที่นำเสนอเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะตัว โดยถ้าเปรียบเทียบกับข่าวก็คือรหัส (code) ที่ส่งออกไปในรูปแบบเนื้อหาข่าว ภาพข่าวและเสียง และได้สร้างกรอบข่าวย่อยขึ้นมาเพื่อช่วยแสดงให้เห็นทำให้เข้าใจกรอบข่าวมากขึ้น การวางกรอบของสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมรัฐบาล และภารกิจนายฯ เป็นหลัก เนื่องจากเป็นสถานีที่มีการบริหารแบบราชการและโครงสร้างการเป็นเจ้าของ เป็นของรัฐบาล ทำให้กรอบข่าวที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องเป็นไปในลักษณะที่สนับสนุนกิจกรรมของทางรัฐบาล ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงความ

ปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ และประการสำคัญต้องเสนอข่าวที่เป็นการประชาสัมพันธ์
รัฐบาล

3. สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 มีการวางกรอบข่าวที่ทหารไม่เข้ายุ่งเกี่ยวทางด้านการเมือง โดยมีข่าวที่นำเสนอเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะตัว โดยถ้าเปรียบเทียบข่าวก็คือรหัส (code) ที่ส่งออกไปในรูปแบบเนื้อข่าว ภาพข่าวและเสียง และได้สร้างกรอบข่าวย่อยขึ้นมาเพื่อช่วยแสดงให้ทำให้เข้าใจกรอบข่าวมากขึ้น การวางกรอบของสถานีโทรทัศน์ โดยสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 นั้นจะมีเนื้อข่าวและใส่ภาพรวมไปถึงการปล่อยเสียงที่เป็นลักษณะในบอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้เนื้อข่าว ภาพและเสียง จะเป็นในลักษณะการรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันให้ทราบ โดยมีได้สนับสนุน หรือโจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบการวางกรอบข่าวของ 3 สถานี พบว่า สถานีโทรทัศน์ไอทีวีจะนำเสนอข่าวหลากหลาย และนำเสนอเจาะลงในรายละเอียดในทุกประเด็นข่าว ซึ่งต่างจากทางสถานีโทรทัศน์กรมประชาสัมพันธ์ ที่มุ่งรายงานข่าวในลักษณะประชาสัมพันธ์รัฐบาล และจะไม่โจมตี หรือนำเสนอข่าวที่มุ่งเน้นให้รัฐบาลเกิดความเสียหาย ในขณะที่ ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะนำเสนอข่าวในทุกประเด็นเช่นเดียวกัน แต่จะนำเสนอในมุมที่ไม่รุนแรง และเสนอในมุมที่กว้างและไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

สถานีโทรทัศน์ไอทีวียังคงเป็นสถานีโทรทัศน์หลักในกระบวนการทำข่าวโทรทัศน์อย่างอิสระ ที่มีการนำเสนอข่าวในหลากหลายประเด็น และต้องการที่จะมีจำนวนเรตติ้งผู้ชมอยู่ในระดับหัวแถว ทำให้การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ต้องคำนึงเรื่องรายได้ที่เข้ามาบริหารองค์กรด้วยส่วนหนึ่ง ซึ่งทำให้สถานีมีการวางกรอบที่ค่อนข้างหลากหลายและเข้มข้นในทุกประเด็น ส่วนทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 จะมีการวางกรอบข่าว เรียบง่าย แบบเป็นทางการและไม่รุนแรง เนื่องจากเป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีรูปแบบการบริหารแบบราชการทหาร จึงต้องคำนึงถึงนโยบายในการนำเสนอข่าวที่ต้องไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม จึงทำให้ข่าวที่นำเสนอเน้นค่อนข้างที่จะไม่หวัดหวาดและรุนแรง ส่วนทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 นี้ จะค่อนข้างทางเอนเอียงไปในฝ่ายรัฐบาล และประชาสัมพันธ์งานของรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่

ซึ่งหากผู้รับสารหรือผู้ชมต้องการบริโภคข่าวสารการเมืองและข่าวความขัดแย้งทางการเมืองแบบฮาร์ดคอร์ ใส่กันเต็มๆ ชัดกันเนื้อๆ และหลากหลายในทุกแง่มุมของเนื้อข่าว และเน้นในการรื้ออารมณ์และ สนองความรู้สึกที่สอดคล้องกันในประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมานำเสนอเป็นหลัก ก็จะเป็นสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แต่ถ้าผู้รับสารชอบข่าวการเมืองและความความขัดแย้งทางการเมือง

แบบราบเรียบและหลีกเลี่ยงกับข้าวที่รุนแรงก็ต้องไปดูที่สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ส่วนถ้าหากมีความรู้สึกที่ชอบรัฐบาล ก็ต้องไปดูข่าวของสถานีช่อง 11 เนื่องจากเป็นสถานีของรัฐ ดังนั้นทางสถานีจะเปิดพื้นที่ให้ทางฝ่ายรัฐบาลออกมาชี้แจงแก้ตัวนั่นเอง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนในการนำเสนอกรอบข่าวของ ทั้ง 3 สถานีจะมีขั้นตอนในการนำเสนอข่าวจะมีปัจจัยทั้งหมด 4 ขั้นตอน

1.ลักษณะการต่อสู้ของแต่ละฝ่าย โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ

สถานการณ์ทางการเมือง

สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

2.การรับมือต่อเหตุการณ์

3.การชี้แจงและแก้ตัวต่อเหตุการณ์

4.ผลกระทบต่อเหตุการณ์

ซึ่งทั้ง 3 สถานีจะมีรูปแบบในการนำเสนอข่าว หมุนเวียนเปลี่ยนไปแต่จะไม่นอกเหนือไปจากรูปแบบการนำเสนอ ดังข้างต้นนี้

ส่วนการกำหนดกรอบข่าวสถานีโทรทัศน์เฉพาะแห่ง 3 สถานีในช่วงระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย วันที่ 2 มีนาคม ถึง 2 เมษายน 2549 มาวิเคราะห์นั้น ถูกกำหนดขึ้นจากนโยบายสถานี ผู้บริหารและรวมไปถึงผู้ที่มีอำนาจและนักข่าวในการกำหนดกรอบข่าว ซึ่งมีปัจจัยอื่นๆมาเป็นตัวกำหนดกรอบข่าวอันได้แก่

1. สถานการณ์ทางการเมือง

2. ภาพองค์กร

3.เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำกับดูแลนโยบาย

4.ประสบการณ์ของตัวเจ้าหน้าที่หรือนักข่าว

5.วัฒนธรรมและธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติ

โดยทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้น กรอบข่าวนั้นจะถูกกำหนดโดยที่ประชุมฝ่ายข่าวและบรรณาธิการประจำวันที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในแต่ละวัน ซึ่งจะคอยกำหนดทิศทางข่าวในแต่ละวันว่าจะต้องไปในทิศทางใด และปัจจัยที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่เป็นสิ่งกำหนดกรอบคือ ตัวนักข่าวเอง

ว่าจะสามารถมีประสบการณ์ในการวางกรอบข่าวได้ตามที่บรรณาธิการกำหนด ซึ่งจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของตัวนักข่าวเองด้วย ส่วนสถานีโทรทัศน์กรมประชาสัมพันธ์ช่อง 11 กรอบข่าวจะถูกกำหนดโดยนโยบายของทางสถานีฯ, วัฒนธรรมของทางสถานี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำกับดูแลนโยบาย ซึ่งจะเป็นปัจจัยหลักในการเข้ากำหนดกรอบข่าวว่าจะไปในทิศทางใด และสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ปัจจัยที่เข้าเป็นตัวกำหนดกรอบคือ โครงสร้าง นโยบายของทางสถานีและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารและมีอำนาจในการสั่งการ ทั้งในลักษณะทางตรงและทางอ้อม อันได้แก่ นโยบายองค์กร นโยบายสถานี ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดกรอบการนำเสนอข่าว

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการขอสำเนาเทปสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เนื่องจากอุปสรรคในการทำสำเนาภาพข่าวค่อนข้างเก่าและมีอยู่เครื่องเดียวทำให้การขอสำเนานั้นนานและทำให้ข้อมูลขาดหายไปเป็นจำนวนมาก เพราะสำเนาเทปที่ได้รับสัญญาณไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา เกี่ยวกับ กรอบข่าวของสถานีโทรทัศน์เฉพาะแห่ง 3 สถานีในช่วงระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย วันที่ 2 มีนาคม ถึง 2 เมษายน 2549 เป็นการศึกษาในมิติของผู้ส่งสารเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาในส่วนของผู้รับสารและผลที่ตามมา ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะมีการศึกษาในมิติของผู้รับสารและผลที่ตามมา ซึ่งจะทำให้การศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น